

Zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov v EU: nacionalni cilji do leta 2030

Uredba o porazdelitvi prizadevanj državam članicam nalaga zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov, da bo EU dosegla svoj cilj: neto nič izpustov CO₂ do leta 2050.

Električni avto med polnjenjem. München, Nemčija.

EU si je zadala cilj močno zmanjšati svoje izpuste toplogrednih plinov, s čimer hoče prispevati k boju proti podnebnim spremembam. Do leta 2050 hoče EU doseči podnebno nevtralnost, kar je, skupaj z vmesnim ciljem zmanjšati izpuste CO₂ za 55 odstotkov do leta 2030, zapisano v evropskih podnebnih pravilih. EU si te cilje prizadeva doseči z različnimi pobudami. Med njimi je uredba o porazdelitvi prizadevanj.

Kaj je porazdelitev prizadevanj?

Uredba o porazdelitvi prizadevanj določa obvezujoče cilje za zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov za vsako državo EU v sektorjih, ki jih ne pokriva [sistem trgovanja z izpusti](#), kot so promet, kmetijstvo, gradbeništvo in upravljanje z odpadki. Ti sektorji so odgovorni za **večino izpustov toplogrednih plinov v EU - okoli 60 odstotkov**.

Namen uredbe je zagotoviti, da vse države EU sodelujejo v prizadevanjih za zmanjšanje izpustov iz teh sektorjev. Določa zavezujoče letne cilje za izpuste po državah v obdobju 2021-2030, pravila za določanje letnih dopustnih izpustov in kriterije za ocenjevanje napredka.

Parlament je marca 2023 [izglasoval za zmanjšanje toplogrednih plinov](#) do leta 2030 s 30 odstotkov na 40 odstotkov v primerjavi z ravnmi iz leta 2005.

Kakšni so nacionalni cilji?

Države EU morajo zmanjšati lastne emisije toplogrednih plinov za od 10 do 50 odstotkov. Nacionalni cilji so odvisni od bruto domačega proizvoda na prebivalca in stroškovne učinkovitosti. Prav tako morajo države zagotoviti, da ne presežejo dodeljenih letnih emisij toplogrednih plinov.

Država	Prejšnji cilj za leto 2030 v primerjavi z 2005	Novi cilji za leto 2030 v primerjavi z letom 2005
Luksemburg	-40 %	-50 %
Švedska	-40 %	-50 %
Danska	-39 %	-50 %
Finska	-39 %	-50 %
Nemčija	-38 %	-50 %
Francija	-37 %	-47.5 %
Nizozemska	-36 %	-48 %
Avstrija	-36 %	-48 %
Belgija	-35 %	-47 %
Italija	-33 %	-43.7 %
Irska	-30 %	-42 %
Španija	-26 %	-37.7 %
Ciper	-24 %	-32 %
Malta	-19 %	-19 %
Portugalska	-17 %	-28.7 %
Grčija	-16 %	-22.7 %

Slovenija	-15 %	-27 %
Češka	-14 %	-26 %
Estonija	-13 %	-24 %
Slovaška	-12 %	-22.7 %
Litva	-9 %	-21 %
Poljska	-7 %	-17.7 %
Hrvaška	-7 %	-16.7 %
Madžarska	-7 %	-18.7 %
Latvija	-6 %	-17 %
Romunija	-2 %	-12.7 %
Bolgarija	0 %	-10 %

Vir: [predlog Komisije](#)

Države imajo omejeno prilagodljivost glede izpustov, ki jih lahko prihranijo iz prejšnjih let, si jih lahko izposodijo iz prihodnjih let oziroma jih lahko trgujejo z ostalimi državami EU.

Parlament je zahteval, da bodo dejanja držav glede porazdelitve prizadevanj objavljena, tako da bo zagotovljena odgovornost držav članic.

Druge pobude za zmanjševanje izpustov toplogrednih plinov

Več o ukrepih, ki so namenjeni doseganju zavez EU znotraj pariškega sporazuma:

- [Zmanjšanje izpustov CO2: razlaga novih ciljev za avtomobile in kombije](#)
- [Selitev virov CO2: Kako ustaviti podjetja, ki se izogibajo predpisom o izpustih](#)
- [Izpusti toplogrednih plinov ladij in letal: dejstva in številke \(infografika\)](#)

Vas zanima še več? Oglejte si infografike o [napredku EU na področju doseganja podnebnih ciljev](#).

Več

[Zakonodajni vozni red](#)

[Brifing: Revizija uredbe o porazdelitvi prizadevanj za obdobje 2021-2030: sveženj "pripravljeni na 55" \(Služba Evropskega parlamenta za raziskave\)](#)

[Evropska komisija: Zvišanje ambicij uredbe o porazdelitvi odgovornosti](#)

[Evropska komisija: Vprašanja in odgovori – uredba o porazdelitvi prizadevanj in uredba o zemljiščih, gozdarstvu in kmetijstvu](#)